TAINA CUNUNIEI ȘI SFINȚENIA VIEȚII: APROFUNDAREA ÎNȚELESULUI NUNȚII, NU DOAR CA EVENIMENT SOCIAL, CI ȘI CA UNIUNE BINECUVÂNTATĂ DE DUMNEZEU

AURORA-RODICA TABACU,
Teologie pastorală anul III

I. Cuvântul înainte al Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la Calendarul creștin-ortodox 2026

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a proclamat anul 2026 drept Anul omagial al Pastorației familiei creștine și Anul comemorativ al sfintelor femei din calendar (mironosițe, mucenițe, cuvioase, soții și mame), recunoscând astfel rolul fundamental pe care familia și femeia îl au în formarea și păstrarea identității creștine, precum și în transmiterea credinței creștine de la o generație la alta.

Biserica Ortodoxă Română dorește să promoveze cultivarea vieții creștine în familie, iubirea dintre soț și soție, dintre copii și părinți și iubirea de Biserică și de neam, spre slava Preasfintei Treimi și binele societății de azi.

Unirea dintre un bărbat şi o femeie, căsătoria, este cea mai veche instituție de drept divin binecuvântată de Dumnezeu în Rai odată cu crearea primilor oameni şi instituită ca Taină de Hristos Domnul la nunta din Cana Galileii.[1]

Familia creștină nu este doar o unitate socială, ci o biserică mică, după cuvântul Sfântului Ioan Gură de Aur[2], în care se trăiește și se transmite credința ortodoxă în mod viu și firesc. Sfânta Scriptură descrie legătura lui Dumnezeu cu lumea ca pe o relație de intimitate, ca pe o cununie și o familie (cf. Efeseni 5, 21-33). Biserica este locul în care, prin lucrarea curățitoare a Sfântului Duh asupra sufletului omului smerit, se trăiește iubirea frățească în Dumnezeu-Fiul devenit Om și iubirea părintească a lui Dumnezeu-Tatăl, pe Care Domnul nostru Iisus Hristos ne-a învățat să-L chemăm astfel: *„Tatăl nostru, Care eşti în ceruri”*. Biserica este, deci, Familia iubirii de oameni a

[1] https://www.arhiepiscopiaaradului.ro/2024/10/anul-2026-va-fi-dedicat-pastoratiei-familiei-crestine-si-sfintelor-femei-din-calendar/

[2] Sfântul Ioan Gură de Aur, Ὑπόμνημα εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολήν (Comentariu la Epistola către Efeseni), XX, 6, în: PG 62, 143.

Preasfintei Treimi, iar familia creștină a fost numită pe drept cuvânt „Biserica de acasă”.

Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție ne arată valoarea deosebită a femeii în viața Bisericii și în înțelegerea Evangheliei lui Hristos. Biserica a promovat demnitatea femeii, mai ales prin faptul că venerează pe Maica Domnului Iisus Hristos, ca ideal al feminității, purtătoare de Dumnezeu și de sfințenie, numind-o Preasfânta (Panaghia). Ea este deodată Fecioară și Mamă, icoană a Bisericii sfințite de harul Preasfintei Treimi, a umanității purtătoare de Hristos și a iubirii smerite și milostive sau jertfelnice.

Totodată, Sfânta Scriptură ne prezintă numeroase exemple de femei care au fost martore și purtătoare ale acestei iubiri smerite și milostive. Sfintele Mironosițe, alături de Maica Domnului, au dovedit o credință nestrămutată și un devotament exemplar față de Domnul Iisus Hristos.

De-a lungul istoriei creștine, femeile sfinte au dovedit că drumul spre sfințenie nu depinde de apartenența la o anumită categorie socială, ci de deschiderea inimii către Dumnezeu și de conlucrarea cu harul divin.

Familia creștină își găsește modele de viață sfântă în numeroase familii sfinte din istoria Bisericii Ortodoxe. De pildă, în secolul al IV-lea, familia Sfântului Vasile cel Mare ne oferă un exemplu remarcabil despre cum sfințenia odrăslește sfințenie: părinții Vasile și Emilia, bunica Macrina cea Bătrână și cinci dintre copii - Sfântul Vasile cel Mare, Sfântul Grigorie de Nyssa, Sfântul Petru al Sevastiei, Sfântul Cuvios Navcratie (mare pustnic și făcător de minuni în pustia Sinaiului) și Sfânta Macrina cea Tânără – au devenit toți opt sfinți în calendarul Bisericii, arătând că educația creștină și trăirea virtuților evanghelice în familie pot purta roade de sfințenie pentru toate generațiile. De asemenea, mai târziu, în secolul al XIV-lea, familia Sfântului Grigorie Palama, în care părinții Constanțiu și Kalloni și cei cinci copii ai lor - Grigorie, Teodosie, Macarie, Epiharis și Teodota – au fost toți șapte canonizați de Biserică, ne arată că sfințenia poate înflori atât în familiile creștine, cât și în viețuirea monahală, prin iubire de Dumnezeu și iubire față de semeni. În aceste modele concrete de viață creștină, familia devine locul în care se învață și se practică virtuțile creștine: rugăciunea fierbinte, iubirea smerită și milostivă, răbdarea, iertarea și ajutorarea celor aflați în nevoi.

Unul dintre marii duhovnici contemporani, Sfântul Cuvios Sofronie Athonitul, dădea mărturie din experiență că *„uriașul trup al omenirii este alcătuit din celule, una dintre ele fiind familia; în măsura în care celulele sunt sănătoase, sănătos este și întreg trupul”*.[3]

[3] Arhimandritul Sofronie, Taina vieții creștine, traducere de Ierom. Rafail Noica, Alba Iulia, Ed. Reîntregirea, 2014, p. 122.

II. Taina cununiei [4]

Nunta este cu adevarat o taină, iar taina este cea mai autentică expresie a sfințeniei. Sfințenia face ca Nunta să fie o imagine a tainei unirii omului cu Dumnezeu, în trupul lui Hristos, care este Biserica. Prin sfințenia Nunții, viața în comun a celor doi soți devine viața creștină îndumnezeită.

Puterea care a prefacut apa în vin în Cana Galileii și care a înălțat iubirea dintre cei doi miri, preface și căminul familial într-o mică biserică. Nașterea de prunci devine o slujba adusă lui Dumnezeu. Părinții participă la jertfa lui Hristos pentru sfințirea copiilor pe care i-au primit de la Dumnezeu. Astfel, prin Nuntă, familia devine mediul cel mai adecvat pentru atingerea sfințeniei; un spatiu al comuniunii și dragostei, în care familia creștină se deschide spre o noua viață.

Biserica, vazută ca izvor al dragostei și al împărtășirii din vinul Euharistic, articulează definitiv destinul familiei creștine. Astfel, în toate se vede Hristos, totul este transparent și vizibil. Dinamismul vieții familiale se descopera în Biserică, căci aceasta îi imprimă puterea și tensiunea caracteristică urcușului duhovnicesc.

Nunta din Cana Galileii, cinstită prin însăși prezența Mântuitorului Iisus Hristos, și realiatea ei terestră, marchează inaugurarea nunții mesianice. "Și a treia zi s-a facut nunta în Cana Galileii și era si mama lui Iisus acolo. Și a fost chemat și Iisus și ucenicii Săi la nuntă" (Ioan 2, 1-2). Prin venirea Sa la nuntă și prin sfințirea acesteia, săvârșind aici prima Sa minune, Fiul lui Dumnezeu, Care reînnoia în El toată firea omenească și o chema la o treaptă superioară a existenței sale, transforma căsătoria într-o adevarată mică împărăție.

Din acest moment, căsătoria nu mai este un simbol, ci ea devine viață nouă, fiind mângâiată iarăși de razele iubirii dumnezeiesti. Mântuitorul face referire la legatura veșnică și indisolubilă dintre cei doi miri, pe care nimic nu o poate distruge. Pentru ucenicii Săi, indisolubilitatea și stabilitatea căsătoriei par a fi lucruri imposibile; ei nu sesizează opera harului Mântuitorului, care vine să restaureze imaginea căsătoriei adevarate. Hristos ține să explice sensul pe care îl acordă unirii conjugale, arătând că aceasta este statornică și vesnică numai prin harul Dumnezeu, în Biserică.

Pentru toți soții care se iubesc, dragostea însăși are o valoare harică, netrecătoare și vesnică. Atunci când taina căsătoriei este precedată de alegerea liberă și curată a celor doi soți cu suflete curate, ea dobândește, prin sfințire tainică, în cadrul Tainei Cununiei, în afară de păcatul adulterului, o tărie indestructibilă. Astfel, soții se regăsesc neîncetat în iubirea lor sincera si jertfitoare; dorința de a fi într-un trup se preface în minunea de a fi într-un duh, deoarece numai iubirea îi poate face pe soți asemănători cu Dumnezeu.

---

[4] https://www.crestinortodox.ro/religie/cana-galileei-resfintirea-nuntii-125819.html

Restaurarea căsătoriei este totuna cu restaurarea firii umane în Hristos, precum și a întregii făpturi, și ea nu a putut sa aibă loc decât odată cu inaugurarea Bisericii creștine. În Hristos, fiecare familie este o mică biserică, este o mireasă a lui Dumnezeu; pentru aceasta însă, adevarata spiritualitate a căsătoriei rezida nu numai în alipirea simbolica de nuntă dintre Hristos și Biserica, ci intreaga perspectivă inspirată ce insoțește această mare imagine, care traversează istoria patriarhilor.

Marea Taină a Sfântului Apostol Pavel nu este decât explozia în plină lumină a pregătirilor dumnezeiești, descoperite profeților și cuprinse în revelația anterioară. Unitatea și fideliatea în căsătorie sunt norme ale sfințeniei creștine. Fidelitatea conjugală apare ca o normă morală care depășește granițele morții. În acest fel, Sfântul Apostol Pavel arată unicitatea căsătoriei creștine, precum și eternitatea legăturii conjugale.

De-a lungul vremii, amintirea raiului a slabit mult în conștiința creștină. Omul a fost creat însa pentru rai, iar indepărtarea acestuia de rai nu face decât să amâne momentul reîntoarcerii omului spre acesta. Omul are în conștiință și sufletul sau dorul după perfecțiune si frumusețe divină, dor ce nu poate fi curmat; acest dor se poate descoperi ușor prin sfințenia vieții, desfasurate in Taina Cununiei.

III. Nunta din Cana Galileii [5]

Biserica primară prăznuia cum se cuvine minunea nunții din Cana Galileii, odată cu sărbătoarea Epifaniei, Arătarea Domnului, din care s-au desprins ulterior sărbătorile Naşterii şi Botezului.[6]

Legătura teologică dintre cele trei evenimente ale iconomiei după trup a Mântuitorului, Naşterea, Botezul şi Nunta din Cana, care explică împreuna lor prăznuire, e tocmai aceea a întreitei Sale arătări sub chip ipostatic *(„Cerul şi pământul s-a unit astăzi, născându-se Hristos… Astăzi este văzut cu trup pentru om Cel din fire nevăzut…”*, stihire la Litie, 25 dec.), cosmic („Lumina cea adevărată s-a arătat şi tuturor luminare se dăruieşte. Se botează Hristos cu noi… Pune sfinţenie în ape şi aceasta se face curăţire sufletelor. Pământesc lucru este cel ce se arată, şi mai presus de ceruri Cel ce se cunoaşte…”, stihire la Laude, 6 ian.) şi euharistic *(„Acest început al minunilor l-a făcut Iisus în Cana Galileii şi Şi-a arătat slava Sa…”,* Ioan 2,11). Apa era atunci prefăcută în vin pentru ca, la sosirea ceasului, vinul să se prefacă în sângele mărturiei Noului Legământ (cf. 1Ioan 5,8).[7]

---

[5] https://poruncaiubirii.agaton.ro/articol/2685/bioethica-militans-ii-nunta-din-cana, Sebastian Moldovan, Articol apărut în *Cultura Vieții.*

[6] Prezentarea la Sf. Efrem Sirul, Imnele Naşterii şi Arătării Domnului, trad. şi prez. de diac. Ioan I. Ică jr., Ed. Deisis: Sibiu, 2000, p. 5-11.

[7] Cf. Pr. Prof. Ilie Moldovan, Încadrare liturgică la săptămâna I-a după Bobotează, în Teologie Morală Ortodoxă (note de curs 1992-1993).

Explicând neofiţilor cu ocazia botezului tainele iniţierii creştine, Sfîntul Chiril al Ierusalimului remarca această iconomie treptată, de la anticipare la împlinire, astfel: *„Prin propria încuviinţare a prefăcut oarecând în Cana Galileii apa în vin, şi oare nu-i vrednic de crezare când preface vinul în sânge? La o nuntă trupească fiind chemat a săvârşit această minune străină, oare nu va fi mărturisit cu atât mai mult când dăruieşte fiilor Mirelui îndulcirea trupului şi sângelui Său?”* (Cateheze mistagogice, IV, 2)

Relevarea conţinutului fundamental al minunii din Cana, cel mistagogic - care ne iniţiază în taina lui Hristos - ce ne-o prilejuieşte ziua prăznuirii sale, ne arată că nu e vorba de o minune de circumstanţă. Faptul că Hristos s-a arătat pe Sine atât la Botez, cât şi la Nuntă şi acestea se prăznuiesc împreună, ne arată botezul creştin ca o însoţire nupţială cu Hristos-Mirele, iar nunta ca îmbrăcare în haina baptismală a sfinţeniei fecioriei Sale, aşa încât cununia şi fecioria, asumate de Hristos, îşi comunică una alteia calităţile, fără confuzie şi fără separare.[8]

Sf. Efrem Sirul lăuda cu astfel de cuvinte Arătarea Domnului şi pecetluirea casnicilor Săi, cu ocazia praznicului: „*Din apă a făcut vin şi a dat de băut oamenilor la nunta Sa. Pentru voi care aţi postit/v-aţi înfrânat, untdelemnul este mai bun decât băutura. Prin vinul Lui mirii s-au însoţit, prin untdelemnul Său soţii s-au făcut feciorelnici: cu vinul Lui se face căsătoria, iar cu untdelemnul Său sfinţirea/fecioria.”*[9]

Ne spune Sfîntul Ioan Gură de Aur, fecioria însăşi cinsteşte nunta oferindu-i totodată conţinutul şi prestigiul ei: „*Dar Hristos? Deşi din fecioară, s-a înfăţişat la nuntă şi a adus un dar: „Nu au vin”, zice, şi apa vin a făcut-o, cinstind nunta cu fecioria, minunând lucrul cu darul, ca să nu dispreţuieşti nunta, ci să urăşti desfrânarea…” (Omilii la Ozia, IV, 3)*

Sfântul Ioan apelează frecvent, pe lângă învăţătura paulină, la sensul exemplar al Nunţii din Cana: *„Pavel dă legi pentru căsătorie şi nu se ruşinează, nici nu roşeşte. Şi pe bună dreptate. Dacă Stăpânul lui a cinstit nunta şi nu s-a ruşinat, ci a împodobit-o cu venirea Sa şi cu darul Său - că a adus nunţii din Cana Galileii un dar mai mare decât toţi prefăcând apa în vin – pentru ce s-ar fi ruşinat robul să dea legi pentru căsătorie? Căsătoria nu e un lucru rău; rău e adulterul, rea e desfrânarea. Căsătoria, însă, e leac ce stârpeşte desfrânarea. Să nu necinstim, dar, căsătoria cu alaiuri drăceşti, ci cei ce se căsătoresc acum să facă ce au făcut atunci cei din Cana Galileii. Să aibă pe Hristos în mijlocul lor*.

---

[8] Mai pe larg despre relaţia căsătorie-botez la Pr. Prof. Ilie Moldovan, „În Hristos şi în Biserică”. Adevărul şi frumuseţea căsătoriei (Teologia iubirii II), Alba Iulia, 1996, p. 13-19.

[9] Imnele Arătării, III, 22, op. cit., p. 140. Pentru edificare se poate consulta frumoasa introducere a lui Sebastian Brock, Efrem Sirul, trad. pr. Mircea Ielciu, diac. Ioan Ică jr.,

- Dar cum pot face aceasta? - Prin preoţi! „Cel ce vă primeşte pe voi, zice, pe Mine Mă primeşte”. Aşadar dacă alungi pe diavol, dacă îndepărtezi cântecele desfrânate, cuvintele neruşinate, dansurile deşănţate, alaiul drăcesc, tărăboiul, râsul nebunesc şi restul schimonoselii şi aduci pe sfinţii slujitori ai lui Hristos, atunci negreşit va fi acolo şi Hristos cu Maica Lui şi cu fraţii Lui. „Că oricine face voia Tatălui Meu, zice, acela este fratele Meu şi sora Mea şi mama Mea”. Ştiu că unora le par greoi şi împovărător, când dau sfatul acesta, când caut să curm un obicei vechi. Dar nu-mi pasă de asta; că n-am trebuinţă de mulţumirile voastre, ci de folosul vostru; nu de aplauzele şi laudele voastre, ci de câştigul vostru, de filosofia voastră. Să nu-mi spună nimeni: „Aşa e obiceiul la nuntă”! Când se săvârşeşte păcatul, să nu-mi pomeneşti de obicei, ci dacă cele ce se fac sunt rele, chiar dacă e un obicei vechi, stârpeşte-le! Dar dacă cele ce se fac nu-s rele, chiar dacă nu-s obicei, fă-le, sădeşte-le!” (Omilia la cuvântul apostolic „Dar din pricina desfrânării fiecare să-şi aibă femeia sa”, 1)[10]

Prezenţa Mântuitorului nu înseamnă oarecare sobrietate sau cuminţenie (pe care destui le confundă cu posomorârea şi plictisul), ci iniţiază, liturgic şi sacramental, în arta dobândirii desăvârşirii creştine, adică a „filosofiei” cum o numeşte Sfântul Ioan. Tocmai aceasta o pretinde integritatea iubirii şi a căsătoriei, ceea ce presupune o adevărată prefacere a dorinţei factor major al orientării vieţii - soţii devenind din căutători ai bucuriei unei însoţiri trupeşti şi sociale, părtaşi ai Nunţii Împărăţiei celei neînserate: „Nu auziţi pe proorocul care zice: *«Slujiţi Domnului cu frică şi vă bucuraţi întru El cu cutremur» (Ps. 2,11)? Voi însă vă revărsaţi. Oare nu se poate şi să te bucuri şi să fi potolit? Voieşti să asculţi melodii frumoase? Cel mai bine ar fi să nu asculţi; totuşi îngădui dacă voieşti: nu asculta cele sataniceşti, ci cele duhovniceşti. Voieşti să vezi coruri de dansatori? Priveşte corul îngerilor. Dar, zice, cum poate fi văzut? Dacă le înlături pe acestea, şi Hristos va veni la astfel de nuntă, şi fiind Hristos prezent, este şi corul îngerilor. De voieşti, şi acum săvârşeşte minuni ca şi atunci; va face şi acum apa vin. Şi ceea ce e cu mult mai minunat, va preface această poftă rece ce se revarsă şi se risipeşte, şi o va schimba în cea duhovnicească. Aceasta înseamnă a face apa vin!”* (Omilii la Coloseni, XII,6).

După Sf. Chiril al Alexandriei, prezenţa şi minunea Mântuitorului la nuntă e cuprinsă în însuşi rostul Întrupării, acela de-a schimba prin moartea şi învierea Sa condiţia tragică a existenţei noastre supuse legăturii fatale dintre naştere şi stricăciune[11]: *„Dar nu pentru că ar fi fost necesară pentru propria Sa natură naşterea cea în timp şi în vremurile din urmă ale veacului, ci*

---

[10] Trad. Pr. Dumitru Fecioru, în Mitropolia Moldovei şi Sucevei, nr. 1-2, 1978, p. 86-95, aici p. 88-89.

[11] Cf. Pr. Prof. Ilie Moldovan: „Hristos prin Înviere a schimbat condiţiile ontologice ale existenţei”, afirmaţia fundamentală a întregului Curs de Teologie Morală.

pentru ca să binecuvinteze şi însuşi începutul existenţei noastre şi pentru ca născându-L femeia unit cu trup să înceteze blestemul cel împotriva a tot neamul, care trimite la moarte trupurile noastre cele din pământ şi pentru ca să fie nimicit prin El şi acel „Întru dureri vei naşte fii" şi să se adeverească ce s-a zis prin gura profetului „A înghiţit moartea biruind" şi iarăşi „A şters Dumnezeu lacrima de la toată faţa". Din pricina aceasta, zicem că El a binecuvântat nunta şi fiind chemat a venit în Cana Galileii împreună cu sfinţii apostoli." (Epistola sinodului alexandrin din anul 413 către Nestorie)[12]

Este un adevăr atât de important încât Sf. Chiril revine adesea pentru a-l explica. Locul unde face una dintre cele mai frumoase şi pătrunzătoare tâlcuiri a Nunţii, este tocmai cel din marele său comentariu la Evanghelia după Ioan: *„Şi în ziua a treia s-a făcut nuntă în Cana Galileii, şi era şi Mama lui Iisus acolo. Şi a fost chemat şi Iisus şi ucenicii Lui la nuntă. Şi isprăvindu-se vinul, zise Mama lui Iisus către El: Nu au vin. Şi-i zise ei Iisus."* (Ioan 2, 1-3)

În chip folositor vine la începutul semnelor, deşi părea ca e chemat întâmplător la el. Căci sărbătorindu-se nunta, desigur în chip cu totul cuviincios, era de faţă şi Mama Mântuitorului. Şi fiind chemat şi El, soseşte împreună cu ucenicii Săi, nu atât ca să se aşeze la masă, cât să săvârşească minunea, dar şi ca să sfinţească începutul naşterii omului, atât cât ţine de trup vreau să zic. [11] Căci trebuia ca Cel ce recapitula în El însăşi firea omului şi o ridica întreagă la o treaptă mai bună, să nu le dăruiască binecuvântarea numai celor deja chemaţi la existenţă, ci să le dăruiască de mai înainte harul şi celor ce se vor naşte mai pe urmă, şi să le facă sfântă trecerea la existenţă.

Iar a treia zi (ziua învierii, n. trad.) socoteşte că are acest înţeles. S-a spus undeva de către Dumnezeu femeii: „În dureri vei naşte prunci" (Gen. 3, 10). Oare cum trebuia să scăpam noi şi de acest blestem? Sau cum altfel să scăpăm de nunta osândită? A dezlegat şi aceasta Mântuitorul ca un iubitor de oameni. A cinstit nunta cu prezenţa Sa, Cel ce e veselia şi bucuria tuturor, ca să elibereze naşterea de prunci de vechea tristeţe. Precum zice Pavel, „De este cineva in Hristos, e făptură nouă", şi „Cele vechi au trecut, iată, toate s-au făcut noi" (2 Cor. 5, 17).

[...] Multe lucruri preafrumoase a săvârşit deodată prin acest prim semn. Căci s-au sfinţit nunţile cele cinstite şi s-a desfiinţat blestemul femeilor. Fiindcă nu vor mai naşte prunci în dureri şi Hristos a binecuvântat însuşi începutul naşterii noastre. Iar slava Mântuitorului nostru a strălucit ca o raza a soarelui [...]" [13]

---

[12] După Pr. Olimp Căciulă, Anatematismele Sf. Ciril al Alexandriei, Bucureşti, Tip. Cărţilor Bisericeşti, 1937, p. 32-33.

[13] Sf. Chiril al Alexandriei, Scrieri. Partea a 4-a: Comentariul la Evanghelia Sfântului Ioan, trad. şi note Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, PSB 41, EIBMBOR, Bucureşti, 2000, p. 156-157, 159.

Ce vrea să spună de fapt Sfântul Chiril? Dispar durerile naşterii? E vorba de vindecarea stricăciunii firii căzute a cărei imagine elocventă este nunta însăşi prin întreita ei osândă: întinăciunea poftei trupeşti, durerile copleşitoare ale naşterii şi condamnarea la moarte a progeniturii. Durerile naşterii apar ele însele ca imagine a stricăciunii nunţii, imagine a stricăciunii noastre, întrucât Sfântul Chiril le are în vedere nu doar ca dureri fizice care însoţesc naşterea, ci mai degrabă ca dureri ale inutilităţii absolute ale acestor dureri, atâta vreme cât la originea lor stă o patimă morală, iar la capătul lor aşteaptă patima ontologică, adică moartea. Dar întrucât Domnul nostru ne eliberează de moarte şi ne dă harul sfinţeniei, naşterea şi nunta sunt ele însele eliberate de străvechea osândă, aşa cum afirmă Sf. Chiril: *„Căci Domnul tuturor era Dumnezeu în forma noastră, ca să dezlege blestemul cel asupra primei femei; fiindcă s-a zis ei „Întru dureri vei naşte fii”. Căci (femeile) au purtat boldul întristării, ca unele care năşteau spre moarte. Însă după ce o femeie l-a născut după trup pe Emanuel, care este Viaţă, s-a dezlegat puterea blestemului şi s-a stins odată cu moartea şi naşterea întru dureri a mamelor de pe pământ.”* (Comentariu la Luca, în catene, PG 72, 489)

Iar în altă parte: *„Aşadar unirea (trupească) este osândită dacă nu-l are ca lege pe Cel ce încununează şi ca început cu adevărat al lucrului dorinţa naşterii de prunci. Prin urmare, cel puţin referitor la apetiturile singure şi la mişcarea carnală, zămislirea noastră e întru fărădelegi şi mamele concep întru păcate. Dacă naşterea are iubirea de carne a trupurilor ca rădăcină, bolnavă e şi ea şi cele născute din ea. […] Mulţumesc însă lui Dumnezeu prin Iisus Hristos Domnul nostru, prin Care şi legea păcatului a fost îmblânzită, şi momeala mişcărilor trupeşti […] prin încuviinţări, şi nu o mai cuprinde cu voia.”* (Comentariu la Psalmi, în catene, PG 69, 1090-1091)

Aşadar, putem înţelege acum mai cu adevărat de ce şi cum e nunta mare taină, şi anume taină a făpturii celei noi „în Hristos şi în Biserică”, cu un nou început, sfânt, şi un nou sfârşit, viaţa veşnică. Binecuvântarea nunţii din Cana rămâne semnul îngăduinţei divine faţă de prea-omeneasca noastră bucurie pentru plăcerile nevinovate ale acestei vieţi şi aşa trecătoare. Hristos dă nunţii să bea din vinul cel nou al Împărăţiei ca să ne câştige dorinţa şi s-o atragă spre dragostea Sa, ca prin unirea aceasta să zămislească o altă viaţă, de sus, neîntinată, eliberată de păcat şi de moarte (cf. 1Ioan 3,9).

Căsătoria este în primul rând, ca instituţie a dăinuirii istorice, un laborator al acestei prefaceri, loc unde se frământă, se plămădeşte, se împărtăşeşte şi se consumă pâinea cea de toate zilele a iniţierii în taina credinţei. Fermentul ei este, evident, fecioria, şi mai precis fecioria minţii, a cunoaşterii. Iar mintea, contemplaţia, sau fecioria, împreună cu virtutea, activitatea sau căsătoria fac omul deplin, omul cel nou, care se înnoieşte după chipul Celui ce l-a zidit. Este ceea ce ne învaţă, cu minunata lui înţelepciune duhovnicească, Sf. Maxim Mărturisitorul: *„Iar mirele e, în chip vădit, mintea*

omenească, care îşi ia drept mireasă, spre împreună vieţuire, virtutea. Cuvântul, fiind chemat, vine bucuros, cinstind însoţirea lor, şi întăreşte învoiala nunţii lor duhovniceşti şi încălzeşte duhovniceşte, prin vinul Său, dorinţa lor după multă rodire de prunci. […] Fie ca o asemenea nuntă să încheiem şi noi totdeauna şi fie ca Iisus şi Maica Sa să vină la ea ca să readune conştiinţa noastră care curge afară din pricina păcatului şi să o prefacă în îndumnezeire." (Răspunsuri către Talasie, 40)[14]

Bibliografie

1. Cuvântul înainte al Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la *Calendarul creştin-ortodox 2026*.
2. https://patriarhia.ro/anul-omagial-al-pastoratiei-familiei-crestine-si-anul-comemorativ-al-sfintelor-femei-din-calendar-mironosite-mucenite-monahii-sotii-si-mame/
3. https://www.arhiepiscopiaaradului.ro/2024/10/anul-2026-va-fi-dedicat-pastoratiei-familiei-crestine-si-sfintelor-femei-din-calendar/
4. https://www.crestinortodox.ro/religie/cana-galileei-resfintirea-nuntii-125819.html
5. https://poruncaiubirii.agaton.ro/articol/2685/bioethica-militans-ii-nunta-din-cana
6. Filocalia III, trad. Pr. Dumitru Staniloae, Ed. Arhidiecezană, Sibiu.
7. Sf. Chiril al Alexandriei, Scrieri. Partea a 4-a: Comentariul la Evanghelia Sfântului Ioan, trad. şi note Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, PSB 41, EIBMBOR, Bucureşti, 2000.
8. Anatematismele Sf. Ciril al Alexandriei, Bucureşti, Tip. Cărţilor Bisericeşti, 1937.
9. Arhimandritul Sofronie, Taina vieții creștine, traducere de Ierom. Rafail Noica, Alba Iulia, Ed. Reîntregirea.
10. Sfântul Ioan Gură de Aur, Ὑπόμνημα εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολήν (Comentariu la Epistola căe Efeseni), XX, 6.

[14] Filocalia III, trad. Pr. Dumitru Staniloae, Ed. Arhidiecezană, Sibiu, 1948, p. 140-141.